

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomantky: **Gabriela Macháčková**

Název a rozsah práce: **Obrácená diskriminace v komunitárním kontextu, s. 60**

Datum odevzdání práce: **3. září 2008**

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Nejen společensky, ale i právně kontroverzní povaha tématu tzv. obrácené diskriminace v případě čistě vnitrostátních skutkových podstat (situací) je trvalou výzvou pro tvorbu evropských politik a jejich přijímání na národní úrovni, a tím i pro interpretaci institutů evropského práva, které k ní nepřímo vedou. Evropský soudní dvůr věnuje tomuto jevu pozornost úměrně k prohlubování pojetí principu rovnosti, s nímž je obrácená diskriminace v inverzním vztahu.

Téma dosud není v českém právním prostředí plněna vyčerpáno, notabene zejména ne z hlediska impulzů, které přináší nedávná judikatura ESD.

2. Náročnost tématu:

Autorka přijala výzvu vysokého stupně abstrakce, kterou zvolené téma obsahuje a kterou zpracovala v prvních dvou třetinách práce. Výkladem řady rozsudků ESD a jejich hodnocením pak dokládá jednotlivé posuny ve vývoji pojetí obrácené diskriminace a připojuje jejich reflex v národním soudnictví. Obě úrovně pohledu se tak v její analýze prolínají, což je správná poloha pro uchopení evropského práva.

Autorka se důsledně drží juristického přístupu, doplnění o mimoprávní pohled by nicméně někdy lépe ozřejmilo setrvávání členských států na pozicích pro jejich subjekty „nevýhodné“ obrácené diskriminace (např. vstupní soutěžní nevýhoda vzniklá výrobcí v důsledku uplatnění přísnějšího domácího standardu může vést ke konečné výhodě na domácím trhu plynoucí z důvěry spotřebitele preferujícího především tento tradičně zavedený standard).

Metodicky postupuje správně, když srovnává a ze srovnání vyvozuje hodnotící závěry, postavené zpravidla kontradiktorně jako „pro v. proti“.

3. Kritéria hodnocení práce:

Cíl práce – konfrontace obou úrovní, evropské a národní, v přístupu k problému obrácené diskriminace – byl naplněn.

Diplomantka k tomu dobře využila svého zahraničního studijního pobytu a postupovala velmi samostatně.

Struktura práce začíná u vymezení jednotlivých základních pojmů ve starší judikatuře ESD, pokračuje hodnocením jisté změny paradigmatu, kterou vneslo zavedení unijního občanství Maastrichtskou smlouvou, do toho promítá zlomky národních pohledů vybraných zemí (vč. České republiky a následně se zamýšlí nad možnými cestami řešení resp. tolerance tohoto jevu. Taková struktura práce je z hlediska tématu vyhovující.

Práce s výběrem soudní judikatury je vedena účelem a nezatěžuje výklad nefunkčními podrobnostmi či formálními znaky případů; při tomto přístupu je samozřejmě možné vždy vytknout absenci toho či onoho rozsudku nebo argumentu; vzhledem k omezenosti rozsahu práce (už tak výrazně přesahující minimální počet stran, stanovený v Opatření děkana č. 4/2008) by taková výtka ovšem nebyla spravedlivá.

Pozoruhodná je práce autorky nejen s českou a anglickou, ale i německou a francouzskou odbornou literaturou.

Jak plyne už ze shora řečeného, hloubku provedené analýzy lze pokládat za odpovídající ve vztahu k tématu. Diplomantka často zaujímá vlastní názory na věc a zřetelně je odděluje od názorů přejatých.

Úprava práce i její jazyková a stylistická úroveň jsou vyhovující.

4. Diplomantka prokázala způsobilost orientace v teoretických i praktických otáčkách napříč několika právními obory.

5. Připomínky a otázky k obhajobě:

Práci prolíná (silně např. na s. 10 a 29) pnutí mezi „základními svobodami“, z jejichž deregulačního „drivu“ jev vzniká, a „základními právy“ (zásada rovnosti). Bude vhodné vysvětlit místo a vzájemný vztah obou kategorií v komunitárním právu.

V rámci vymezení „čistě vnitrostátních situací“ nejsou zmíněny významné rozsudky ESD ve věcech *Kreil* a *Sirdar*, což volá po vysvětlení.

Lze explicitní vyjádření závaznosti základních práv pro členské státy (pokud implementují evropské právo), jak jej obsahuje Listina základních práv v čl. 51 odst. 1 coby *de lege ferenda* součást primárního práva (podle Lisabonské smlouvy), chápat jako požadavek zužující členským státům prostor k obrácené diskriminaci?

Další náměty pro diskuzi může vyvolat např. zákaz obrácené diskriminace jako součást „ústavního hodnotového jádra“ v některých státech (viz poukazy na s. 43 a 44).

6. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

7. Navržený klasifikační stupeň: jednoznačně „výborně“.

V Praze 5. září 2008

JUDr. Ing. Jiří Zemánek, CSc.
Jean Monnet Professor of European Law